

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 13. 2. 2013
COM(2013) 77 final

BALÍK O BEZPEČNOSTI VÝROBKOV A DOHĽADE NAD TRHOM

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU

**o vykonávaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008,
ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti
s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93**

(Text s významom pre EHP)

{SWD(2013) 35 final}

{SWD(2013) 36 final}

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU

o vykonávaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93

(Text s významom pre EHP)

1. Úvod

Táto správa poskytuje prehľad o vykonávaní nariadenia (ES) č. 765/2008 (ďalej len „nariadenie“), ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93. Uvedené nariadenie sa uplatňuje od 1. januára 2010. Jeho hlavným cieľom je zabezpečiť, aby výrobky na jednotnom trhu, na ktoré sa vzťahujú právne predpisy Únie, spĺňali uplatniteľné požiadavky, ktorými sa zabezpečuje vysoká úroveň ochrany zdravia a bezpečnosti a ďalších verejných záujmov. Na tento účel sa uvedeným nariadením stanovuje rámec pre akreditáciu a dohľad nad trhom.

Správa bola vypracovaná v spolupráci s členskými štátmi v rámci Skupiny vyšších úradníkov pre normalizáciu a politiku posudzovania zhody (ďalej len „SOGS“) a v rámci *ad hoc* skupiny pre dohľad nad trhom pod názvom „SOGS-MSG“. V správe sa hodnotí aj význam činností v oblasti posudzovania zhody, akreditácie a dohľadu nad trhom, ktoré sú financované z prostriedkov Únie, s ohľadom na požiadavky politik a právnych predpisov EÚ.

2. AKREDITÁCIA

2.1. Vnútroštátne akreditačné orgány

Nariadením (ES) č. 765/2008 sa po prvýkrát zavádza právny rámec pre akreditáciu. Uplatňuje sa tak v regulovaných, ako aj v neregulovaných odvetviach. Jeho účelom je zlepšiť akreditáciu ako poslednú úroveň kontroly v rámci systému posudzovania zhody a zvýšiť dôveru vo výsledky posudzovania zhody pri súčasnom zohľadnení potrieb trhov a orgánov verejnej moci.

Nariadením sa zavádza viacero všeobecných zásad pre vnútroštátne akreditačné orgány a požiadaviek na ne¹. Tieto požiadavky sú v súlade s celosvetovo akceptovanými požiadavkami stanovenými v príslušných medzinárodných normách ISO/IEC, hoci niektoré z nich môžu byť vnímané ako prísnejšie, presahujúce rámec požiadaviek stanovených v uplatniteľných normách. To platí aj pre požiadavky, podľa ktorých je v každom členskom štáte iba jeden akreditačný orgán, akreditácia sa

¹ Pozri články 4, 6 a 8 nariadenia.

vykonáva ako činnosť orgánu verejnej moci, na nekomerčnom a neziskovom základe a akreditačné orgány nekonkurujú orgánom posudzovania zhody ani sebe navzájom.

Členské štáty museli v záujme splnenia požiadaviek nariadenia zmeniť v rôznej miere svoje vnútroštátne akreditačné systémy. Zatiaľ čo v niektorých členských štátoch boli potrebné iba určité alebo drobné zmeny, ďalšie štáty museli svoje vnútroštátne akreditačné systémy od základu zreorganizovať. V niektorých prípadoch bolo potrebné zlúčiť viacero akreditačných orgánov. Akreditačné orgány zriadili všetky členské štáty ako aj krajiny EZVO a Turecko².

Proces reštrukturalizácie a prispôsobovania nariadeniu je v súčasnosti do veľkej miery dokončený, stále však prebieha konsolidácia, pričom v niektorých prípadoch je ešte stále potrebné posilniť postavenie vnútroštátnych akreditačných orgánov v danom štáte.

2.2. Cezhraničná akreditácia

V nariadení sa stanovuje, že orgány posudzovania zhody by mali žiadať o akreditáciu v členskom štáte, v ktorom majú sídlo. V troch prípadoch však orgán posudzovania zhody môže požiadať o akreditáciu v inom členskom štáte:

- (1) keď príslušný členský štát nezriadil vnútroštátny akreditačný orgán;
- (2) keď vnútroštátny akreditačný orgán nevykonáva akreditáciu v súvislosti s činnosťou, na ktorú sa akreditácia požaduje;
- (3) keď príslušný vnútroštátny akreditačný orgán neprešiel úspešne vzájomným hodnotením.

Prvý prípad doteraz nenastal, keďže všetky členské štáty zriadili vnútroštátny akreditačný orgán. Druhý a tretí prípad sa vyskytujú častejšie, keďže nie všetky vnútroštátne akreditačné orgány vykonávajú celú škálu činností.

Zatiaľ čo sa tieto ustanovenia o cezhraničnej akreditácii ukázali byť relatívne jednoznačné, v posledných rokoch sa čoraz dôležitejšou stáva otázka medzinárodných orgánov posudzovania zhody pôsobiacich na viacerých miestach a tak isto otázka využívania subdodávateľov. Komisia po dohode s členskými štátmi prijala strategický dokument, v ktorom sa vysvetľuje, ako by akreditačné orgány mali v takýchto prípadoch postupovať, aby predišli viacnásobnej akreditácii³. Európska spolupráca pre akreditáciu (ďalej len „EA“) (pozri oddiel o akreditačnej infraštruktúre) následne poskytla usmernenia k tomu, ako by sa tieto zásady mali zaviesť do praxe. Po získaní lepších skúseností s uvedenými usmerneniami bude možno potrebné uplatňovanie daných zásad určitým spôsobom doladiť.

2.3. Vzájomné hodnotenie

Vzájomné hodnotenie je možno najdôležitejším nástrojom, ktorým sa zaisťuje, aby európsky akreditačný systém spĺňal očakávania, pokiaľ ide o zabezpečenie kvality

² Ich kontaktné údaje sú k dispozícii na webovej stránke Komisie na adrese: <http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/index.cfm?fuseaction=ab.main>

³ CERTIF 2009-06 Rev. 6.0 Cezhraničné akreditačné činnosti (pozri sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie).

európskeho systému posudzovania zhody. Úspešné vzájomné hodnotenie je predpokladom pre vzájomné uznávanie osvedčení o akreditácii.

Z hľadiska náležitého vykonávania nariadenia má preto rozhodujúci význam prísny mechanizmus vzájomného hodnotenia medzi akreditačnými orgánmi. Takýto mechanizmus zabezpečuje nepretržitú kontrolu kvality práce vnútroštátnych akreditačných orgánov a zároveň umožňuje získavať nové vedomosti tým, ktorí sú hodnotení, ako aj tým, ktorí hodnotenie vykonávajú. Práve vzájomné hodnotenie odlišuje akreditáciu a robí ju jedinečnou v porovnaní s inými prostriedkami posudzovania spôsobilosti a činnosti orgánov posudzovania zhody. Ďalším cieľom je ešte viac posilniť proces vzájomného hodnotenia, zvýšiť dostupnosť školených a skúsených hodnotiteľov a ďalej harmonizovať prístupy, predovšetkým v regulovanom sektore.

2.4. Európska akreditačná infraštruktúra

Podľa uvedeného nariadenia Komisia uznala Európsku spoluprácu pre akreditáciu ako európsku akreditačnú infraštruktúru⁴. Následne s ňou uzatvorila dohodu, v ktorej sa podrobne stanovujú úlohy EA, ustanovenia o jej financovaní a dohľade nad ňou.

V apríli 2009 Komisia, EZVO, členské štáty a EA podpísali všeobecné usmernenia na spoluprácu, ktoré zdôrazňujú ich politický záväzok úzko spolupracovať pri úspešnom vykonávaní kapitoly nariadenia týkajúcej sa akreditácie⁵. Vyjadrili nimi spoločné presvedčenie o význame akreditácie pre európske hospodárstvo a jej podpornej úlohe pre viaceré európske politiky a príslušné právne predpisy. V usmerneniach sa stanovujú konkrétne politické ciele, ktoré je v súvislosti s akreditáciou potrebné dosiahnuť, aby mohla plniť svoje ciele vymedzené v nariadení.

V júni 2010 Komisia a EA podpísali rámcovú dohodu o partnerstve na obdobie rokov 2010 – 2014. Táto dohoda umožňuje poskytovať EA finančnú podporu pri plnení jej úloh stanovených v nariadení a pri napĺňaní cieľov vytýčených v usmerneniach. Medzi činnosti EA, ktoré sú oprávnené na financovanie z EÚ, patria technické práce spojené so systémom vzájomného hodnotenia, informovanie zainteresovaných strán a účasť v medzinárodných organizáciách v oblasti akreditácie, vypracovávanie a aktualizovanie príspevkov k usmerneniam v oblasti akreditácie, notifikácia orgánov posudzovania zhody, posudzovanie zhody a dohľad nad trhom, činnosti pomoci pre tretie krajiny⁶.

V uvedenej rámcovej dohode o partnerstve sa stanovuje aj možnosť poskytnutia ročného prevádzkového grantu na činnosť EA a jej sekretariátu. V čase vypracovávanía tejto správy už boli vyplatené dva ročné prevádzkové granty vo výške 375 000 EUR, čo predstavuje približne 40 % celkového rozpočtu EA.

⁴ Pozri článok 14 nariadenia.

⁵ Všeobecné usmernenia na spoluprácu medzi Európskou spoluprácou pre akreditáciu a Európskou komisiou, Európskym združením voľného obchodu (EZVO) a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi (Ú. v. EÚ C 116, 21.5.2009, s. 6).

⁶ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:116:0006:0011:SK:PDF>.

⁶ Pozri článok 32 nariadenia.

Grant sa použil na podporu činnosti súvisiacej s prevádzkou a správou systému vzájomného hodnotenia, v rámci ktorého sa v rokoch 2010 a 2011 vykonalo 32 hodnotení vrátane predbežných hodnotení, počiatočných hodnotení a mimoriadnych hodnotení vnútroštátnych akreditačných orgánov a uskutočnilo sa 8 školení hodnotiteľov. Medzi činnosti v tejto oblasti patrí aj začatie celkového procesu rozširovania systému vzájomného hodnotenia, ktorý priniesol viacero návrhov, o ktorých sa momentálne diskutuje.

Výbor EA pre horizontálnu harmonizáciu, ako aj jej výbor pre laboratórium, výbor pre certifikáciu a výbor pre inšpekciu okrem toho pracujú na prehĺbení spoločného chápania výkonu akreditácie a tak isto na podpore akreditácie v príslušných regulovaných odvetviach. Výsledkom tejto činnosti sú viaceré usmerňujúce dokumenty⁷.

EA je veľmi aktívna aj pri plnení svojich úloh spočívajúcich v poskytovaní odborného poradenstva rôznym útvarom Komisie pri začleňovaní akreditácie do legislatívnych projektov alebo pri vykonávaní platných odvetvových právnych predpisov⁸.

EA okrem toho spolupracuje so zainteresovanými stranami prostredníctvom svojho poradného výboru a plní svoje povinnosti v oblasti účasti v medzinárodných akreditačných organizáciách ILAC/IAF prostredníctvom účasti na ich procese vzájomného hodnotenia a zapájania sa do ich rôznych pracovných skupín. EA tak isto posilnila vzťahy s tretími krajinami, a to tým, že vnútroštátne akreditačné orgány krajín EZVO a kandidátskych krajín prijala za riadnych členov a podpísala dohody o pridružení s vnútroštátnymi akreditačnými orgánmi krajín, ktoré sa zúčastňujú na európskej susedskej politike. EA má v súčasnosti 35 riadnych členov a 13 pridružených členov⁹.

Okrem ročného prevádzkového grantu sa v rámcovej dohode o partnerstve s EA stanovuje aj možnosť grantov na činnosť pre konkrétne projekty. Táto možnosť sa však doteraz nevyužila.

Spolupráca s EA bola celkovo veľmi prínosná. V záujme prispôsobenia sa zmeneným okolnostiam pre akreditáciu, ktoré vznikli po nadobudnutí účinnosti nariadenia, a tak isto v záujme naplnenia novej úlohy EA ako európskej akreditačnej infraštruktúry v tomto kontexte sa vynaložilo značné úsilie. Doterajší pokrok by sa mal ďalej upevniť s cieľom pokračovať v rozširovaní úlohy akreditácie ako poslednej úrovne kontroly v rámci európskeho systému posudzovania zhody. Vzhľadom na to, že akreditácia sa čoraz viac využíva na účely tvorby právnych predpisov EÚ, môže to zahŕňať aj preskúmanie zdrojov a finančnej podpory, ktorú má EA k dispozícii.

⁷ <http://www.european-accreditation.org/content/publications/pub.htm>.

⁸ Tieto činnosti nie sú obmedzené na útvary Generálneho riaditeľstva pre podnikanie a priemysel, ale zahŕňajú aj ďalšie generálne riaditeľstvá (okrem iných GR SANCO, GR AGRI, GR ENV, GR MOVE, GR CLIMA). Najlepším príkladom by bola spolupráca na novom nariadení o akreditácii a overovaní v rámci európskeho systému obchodovania s emisiami, pri ktorom EA úzko spolupracovala s GR ENTR a GR CLIMA, aby predložila riešenie, ktoré spĺňa potreby tohto právneho predpisu. (Nariadenie Komisie (EÚ) č. 600/2012 z 21. júna 2012 o overovaní správ o emisiách, správ o tonokilometroch a akreditácii overovateľov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, Text s významom pre EHP).

⁹ <http://www.european-accreditation.org/content/ea/members.htm>

2.5. Úloha akreditácie pri podpore notifikácie

V nariadení sa veľmi jasne uprednostňuje akreditácia ako prostriedok na preukázanie odbornej spôsobilosti orgánu posudzovania zhody na účely „notifikácie“ podľa príslušných právnych predpisov, t. j. v konečnom dôsledku na uznanie schopnosti daného orgánu posudzovať súlad výrobkov s požiadavkami určitého nariadenia alebo smernice.

Výhodou akreditácie je, že ide o transparentnú činnosť založenú na normách, zatiaľ čo procesom vzájomného hodnotenia sa zabezpečuje zachovanie porovnateľných úrovní kvality. To však neplatí v prípade notifikácií, ktoré nevychádzajú z akreditácie. Komisia preto po dohovore s členskými štátmi vydala usmerňujúci dokument, v ktorom stanovila, aké údaje by mali byť súčasťou neakreditovanej notifikácie¹⁰. Vzhľadom na to, že pri neakreditovaných notifikáciách často chýbajú náležité dokumenty a členské štáty a Komisia majú dlhšiu lehotu na predkladanie pripomienok, môže byť notifikačný proces v týchto prípadoch značne zdĺhavý a nákladný.

Využívanie akreditácie na účely notifikácie sa v jednotlivých členských štátoch a odvetviach líši. Zatiaľ čo niektoré členské štáty stanovili povinnosť akreditácie na účely notifikácie, ďalšie členské štáty takúto povinnosť nestanovili a uplatňujú pomerne zmiešaný prístup. Je nesporné, že na konci roku 2009, t. j. pred nadobudnutím účinnosti nariadenia, bolo z celkového počtu 2249 notifikácií 1089 neakreditovaných a 1118 akreditovaných, kým do júna 2012 bolo vykonaných spolu 3106 notifikácií, z ktorých bolo 861 neakreditovaných a 2196 akreditovaných. Akreditácia teda úspešne plní svoju úlohu pri podpore notifikácie. Tým je zaručená užšia komunikácia medzi vnútroštátnymi orgánmi a akreditačným orgánom.

2.6. Usmerňujúce dokumenty

Komisia po dohovore s členskými štátmi vydala usmerňujúce dokumenty, ktoré sú uvedené v priloženom pracovnom dokumente útvarov Komisie.

2.7. Výzvy

Aj keď sa nariadením stanovil pevný právny rámec pre akreditáciu, v nasledujúcich rokoch budú hlavné výzvy spojené s vykonávaním kapitoly nariadenia týkajúcej sa akreditácie spočívať v upevnení a posilnení systému, ako aj zvyšovaní povedomia o prínosoch akreditácie a zlepšovaní ich chápania. To vyvolá viaceré právne otázky vo vzťahu k akreditácii a zároveň si to bude vyžadovať ďalšie posilnenie systému vzájomného hodnotenia ako hlavného nástroja na zabezpečenie stálej kvality osvedčení v celej EÚ. Okrem toho bude potrebné dať väčšiu prioritu akreditácii na účely notifikácie a bude nutné ju systematickejšie využívať v právnych predpisoch EÚ, v ktorých sa stanovuje posudzovanie zhody a ustanovovanie orgánov posudzovania zhody. To si môže vyžadovať aj to, aby Komisia a EA vytvorili odvetvové akreditačné systémy a tak zabezpečili, že úroveň spôsobilosti orgánov posudzovania zhody bude zodpovedať úrovni spôsobilosti, ktorá sa požaduje

¹⁰ CERTIF 2010-08 Rev.1 Neakreditovaná notifikácia (čl. 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 765/2008).

v harmonizačných právnych predpisoch Únie v oblastiach s osobitnými požiadavkami¹¹.

3. RÁMEC PRE DOHĽAD NAD TRHOM ÚNIE S VÝROBKAMI

V tomto oddiele sa uvádza zhrnutie aktuálneho stavu vykonávania hlavných ustanovení nariadenia (ES) č. 765/2008 týkajúcich sa vytvorenia rámca dohľadu nad trhom pre všetky harmonizované výrobky na jednotnom trhu. Táto kapitola dopĺňa informácie obsiahnuté v posúdení vplyvu pripojenom k návrhu nariadenia o bezpečnosti spotrebných výrobkov a návrhu nariadenia o dohľade nad trhom, ktoré predložila Komisia.

3.1. Požiadavky na organizáciu dohľadu nad trhom zo strany členských štátov

Nariadením sa stanovujú konkrétne požiadavky na organizáciu dohľadu nad trhom zo strany členských štátov od roku 2010. Väčšina členských štátov v nadväznosti na tieto požiadavky doladila svoje správne štruktúry a zaviedla do praxe osobitné riešenia, ktorými zabezpečila ich plnenie. Odpovede členských štátov na dotazník zameraný na vykonávanie nariadenia možno zhrnúť¹² takto:

- *Zodpovednosť a identita orgánov:* vo väčšine členských štátov bolo v dôsledku nariadenia potrebné uskutočniť iba niekoľko drobných zmien už vykonávaných činností v oblasti dohľadu nad trhom (napr. zavedenie programu na zlepšenie dohľadu nad trhom), keďže členské štáty už stanovili postupy dohľadu nad trhom prostredníctvom príslušných vnútroštátnych predpisov.
- *Mechanizmus komunikácie a koordinácie medzi orgánmi dohľadu nad trhom* sa v jednotlivých členských štátoch líši: komunikačné kanály sú niekedy založené na neformálnej dohode, prípadne sa komunikácia uskutočňuje prostredníctvom koordinačného orgánu pre dohľad nad trhom, prostredníctvom pracovnej skupiny zodpovednej za realizáciu nového legislatívneho rámca alebo prostredníctvom výboru pre dohľad nad trhom.
- *Postup riešenia sťažností:* väčšina členských štátov zriadila systém riešenia sťažností ešte pred prijatím nariadenia. Napriek tomu, že sa tieto systémy pravidelne aktualizujú, väčšina členských štátov uvádza, že ich možno ešte zlepšiť.
- *Postup monitorovania úrazov a ujmy na zdraví:* niektoré členské štáty sa domnievajú, že je potrebný lepší systém údajov o úrazoch, ktorý by mohol byť založený na súčasnej databáze EÚ o úrazoch (EU Injuries Database).
- *Posilnenie právomocí orgánov dohľadu nad trhom:* členské štáty vykonali niekoľko drobných úprav, keďže právomoci v oblasti presadzovania právnych predpisov boli väčšinou zlučiteľné s právomocami požadovanými v nariadení. Niektoré členské štáty museli zmeniť platné vnútroštátne predpisy, aby zabezpečili súlad s nariadením.

¹¹ Článok 13 ods. 3 nariadenia.

¹² Úplný prehľad odpovedí je uvedený v priloženom pracovnom dokumente útvarov Komisie.

- *Posilnenie finančných a ľudských zdrojov orgánov dohľadu nad trhom:* v dôsledku rozpočtových obmedzení boli vo väčšine členských štátov znížené finančné a ľudské zdroje pre dohľad nad trhom, hoci v menšom počte členských štátov sa doteraz nepovažovalo za potrebné vykonať zásadnejšie zmeny.
- *Sankcie pre hospodárske subjekty:* sankcie pre hospodárske subjekty, ktoré nedodržiavajú právne predpisy, existovali už pred nadobudnutím účinnosti nariadenia, v niektorých členských štátoch však boli v dôsledku nových právomocí orgánov dohľadu nad trhom mierne zmenené.

Na začiatku roka 2010 všetky členské štáty, Island a Turecko informovali Komisiu o svojich orgánoch dohľadu nad trhom a ich oblastiach pôsobnosti tak, ako sa výslovne vyžaduje v nariadení¹³. Uvedené oznámenia poskytujú dobrý prehľad o rozdelení úloh a zodpovednosti v oblasti dohľadu nad trhom s harmonizovaným tovarom vrátane príslušných kontaktných údajov. Boli zverejnené na webovej stránke Komisie¹⁴ a jednoznačne prispievajú k transparentnosti vnútroštátnych orgánov dohľadu nad trhom v EÚ.

3.2. Vnútroštátne programy pre dohľad nad trhom

Podľa nariadenia¹⁵ musia členské štáty vytvoriť, implementovať a aktualizovať svoje programy pre dohľad nad trhom. Okrem toho musia tieto programy oznámiť ostatným členským štátom a Komisii a sprístupniť ich verejnosti prostredníctvom internetu. Účelom týchto programov je umožniť orgánom ostatných krajín, ako aj všetkým občanom pochopiť, ako, kedy, kde a v akých oblastiach sa vykonáva dohľad nad trhom. Vnútroštátne programy teda zahŕňajú informácie o celkovej organizácii dohľadu nad trhom na vnútroštátnej úrovni (napr. mechanizmy koordinácie medzi jednotlivými orgánmi, zdroje, ktoré sa im prideliť, pracovné metódy atď.) a o konkrétnych oblastiach zásahu (napr. kategóriách výrobkov, kategóriách rizika, typoch používateľov atď.).

Väčšina členských štátov oznámila Komisii svoje vnútroštátne (všeobecné alebo odvetvové) programy a ich prípadné revízie, ktoré boli potrebné, v rokoch 2010, 2011 a 2012 (pozri tabuľku 1). V roku 2012 Komisia na svojej webovej stránke zverejnila originálne znenie a preklad posledných vnútroštátnych programov, ktoré jej zaslali členské štáty, Island a Turecko¹⁶, vo verzii neobsahujúcej dôverné informácie.

Snahy členských štátov boli celkovo posúdené veľmi kladne, a to aj napriek skutočnosti, že niektoré krajiny kládli väčší dôraz na informácie týkajúce sa celkovej organizácie dohľadu nad trhom, zatiaľ čo iné uprednostnili informácie o činnostiach v jednotlivých sektoroch, takže informácie neboli vždy úplne porovnateľné. Informácie o tom, ako členské štáty zabezpečovali spoluprácu a koordináciu medzi jednotlivými orgánmi a s colnou správou by mohli byť jasnejšie.

¹³ Pozri článok 17.

¹⁴ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/regulatory-policies-common-rules-for-products/market-surveillance-authorities/index_en.htm

¹⁵ Pozri článok 18 ods. 5.

¹⁶ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/regulatory-policies-common-rules-for-products/national-market-surveillance-programmes/index_en.htm

Komisia pomohla členským štátom pri vykonávaní týchto ustanovení nariadenia najmä tým, že navrhla spoločný vzorový dokument na opísanie ich odvetvových programov. Tento dokument teraz značne zjednodušuje porovnateľnosť informácií, ktoré jednotlivé štáty poskytli o konkrétnych typoch výrobkov a oblastiach právnych predpisov, a umožňuje orgánom dohľadu nad trhom plánovať cezhraničnú spoluprácu v oblastiach spoločného záujmu.

Tabuľka 1: Vnútroštátne programy pre dohľad nad trhom – stav v rokoch 2010 – 2012

<i>Krajina</i>	<i>Druh programu¹⁷</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>
Rakúsko	Všeobecný a odvetvový	x	x	x
Belgicko	Všeobecný *	x	x	x
Bulharsko	Všeobecný *	x	x	x
Cyprus	Všeobecný a odvetvový	x	x	x
Česká republika	Odvetvový	x	x	x
Dánsko	Všeobecný a odvetvový	x	x	x
Estónsko	Všeobecný a odvetvový	x	x	x
Fínsko	Odvetvový	x	x	x
Francúzsko	Všeobecný a odvetvový	x	x	x
Nemecko	Všeobecný *	x	x	x
Grécko	Všeobecný	x	x	x
Maďarsko	Odvetvový	x	x	x
Írsko	Všeobecný *	x	x	x
Taliansko	Všeobecný	x	x	x
Lotyšsko	Všeobecný a odvetvový	x	x	x
Litva	Odvetvový	x	x	x
Luxembursko	Všeobecný a odvetvový	x	x	x
Malta	Odvetvový	x	x	x

¹⁷ Situácia odráža najmä prístup uplatňovaný v roku 2012.

<i>Krajina</i>	<i>Druh programu¹⁷</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>
Holandsko	Odvetvový	x	x	x
Poľsko	Všeobecný a odvetvový	x	x	x
Portugalsko	Všeobecný a odvetvový	x	x	x
Rumunsko	Všeobecný a odvetvový	x	x	x
Slovensko	Všeobecný a odvetvový	x	x	x
Slovinsko	Všeobecný a odvetvový	x	x	x
Španielsko	Odvetvový	--	x ¹⁸	x
Švédsko	Všeobecný a odvetvový	x	x	x
Spojené kráľovstvo	Všeobecný a odvetvový	x	x	x
Island	Všeobecný	x	x	x
Turecko	Všeobecný	x	x	x

* Program zahŕňa aj určité informácie o konkrétnych odvetviach, hoci nie sú podrobné.

3.3. Výrobky, ktoré predstavujú závažné riziko

V nariadení sa členským štátom ukladá všeobecná povinnosť zabezpečiť, aby bol tovar, ktorý by mohol ohrozovať zdravie alebo bezpečnosť používateľov (spotrebiteľov a pracovníkov) alebo ktorý inak nie je v súlade s požiadavkami na výrobky stanovenými v harmonizačných právnych predpisoch EÚ, stiahnutý z trhu, zakázaný alebo aby sa obmedzilo jeho sprístupnenie na trhu¹⁹. Okrem toho sa v ňom stanovuje, že keď sa na základe náležitého posúdenia rizika dospeje k záveru, že výrobky predstavujú závažné riziko, členské štáty musia tiež bezodkladne informovať Komisiu o opatreniach, ktoré prijali, a to s použitím systému RAPEX na rýchlu výmenu informácií²⁰.

Začlenením odkazu na systém RAPEX do nariadenia sa uznal význam tohto mechanizmu na výmenu informácií z hľadiska dohľadu nad trhom na jednotnom trhu a previazanie tohto mechanizmu s nariadeniami týkajúcimi sa konkrétnych výrobkov. Týmto odkazom sa zároveň rozšírila povinnosť zasielať oznámenia v rámci systému RAPEX na všetky výrobky spadajúce do rozsahu pôsobnosti harmonizačných právnych predpisov EÚ vrátane výrobkov pre profesionálnych

¹⁸ Len pre obmedzený počet výrobkov.

¹⁹ Pozri článok 16.

²⁰ Pozri články 20 a 22. RAPEX je systém varovania, ktorý bol zriadený už podľa článku 12 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

používateľov (napr. priemyselných strojov) a výrobkov, ktoré môžu poškodiť iné verejné záujmy ako zdravie a bezpečnosť (napr. životné prostredie, verejnú bezpečnosť, čestnosť obchodných transakcií atď.)

Napriek tomu, že počas prvých dvoch rokov vykonávania nariadenia bol celkový počet nových oznámení pomerne obmedzený, toto rozšírenie prispelo najmä k ochrane pracovníkov²¹ a ochrane životného prostredia²². Okrem oznámení v rámci systému RAPEX zaslaných podľa smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov Komisia v roku 2010 dostala 20 oznámení podľa nariadenia (ES) č. 765/2008 (7 z oznámených výrobkov predstavovalo závažné riziko); v roku 2011 dostala 25 takýchto oznámení (17 z oznámených výrobkov predstavovalo závažné riziko)²³. Celkovo 9 členských štátov zaslalo oznámenia týkajúce sa výrobkov pre profesionálnych používateľov, ktoré môžu poškodiť iné verejné záujmy ako zdravie a bezpečnosť.

Z aktuálnejších údajov vyplýva, že došlo k nárastu v počte zaslaných oznámení, keďže Komisia v roku 2012 potvrdila spolu 37 nových oznámení, pričom 31 z nich sa týkalo výrobkov predstavujúcich závažné riziko. V uvedenom období začal oznámenia posielat' ďalší členský štát. Očakáva sa, že tieto počty budú v priebehu času stúpať, keďže členské štáty sa stávajú v oblasti výrobkov pre profesionálnych používateľov proaktívnejšími a svoje postupy plne prispôbujú širšiemu rozsahu pôsobnosti systému RAPEX.

Na strane Komisie si vykonávanie nariadenia vyžiadalo určité úsilie o koordináciu odborných znalostí potrebných na posudzovanie nových oznámení a o prispôbenie prevádzkových postupov širšiemu rozsahu pôsobnosti systému. Významným krokom vpred z hľadiska spracovávania nových oznámení bolo dokončenie novej IT platformy pre oznámenia v rámci systému RAPEX nazvanej GRAS-RAPEX²⁴.

3.4. Vhodná metodika posudzovania rizík

V rámci vykonávania nariadenia, ktoré zabezpečovali skupiny „SOGS“, Komisia v roku 2011 zriadila pracovnú skupinu pre posudzovanie rizík pozostávajúcu z expertov členských štátov. Jej úlohou bolo poskytovať poradenstvo, pokiaľ ide o vhodné prostriedky posudzovania rizík v súvislosti so všetkými nepotravinovými výrobkami a všetkými rizikami, na ktoré sa vzťahujú harmonizačné právne predpisy.

²¹ Príkladom je oznámenie týkajúce sa stroja na miešanie krmív používaného v poľnohospodárstve, v prípade ktorého sa zistilo, že nie je v súlade so smernicou 2006/42/ES o strojových zariadeniach, a to potom, ako v notifikujúcej krajine spôsobil smrteľný úraz, a tiež oznámenia týkajúce sa rôznych nebezpečných profesionálnych nástrojov, v prípade ktorých sa zistilo, že nie sú v súlade so smernicou 2006/95/ES o nízkonapäťových zariadeniach.

²² Príkladom sú oznámenia týkajúce sa rôznych ochranných prostriedkov pre spotrebiteľov a balíkov hračiek, ktoré obsahovali množstvo kadmia presahujúce najvyššie množstvo povolené nariadením REACH (ES) č. 1907/2006, a oznámenia týkajúce sa ohňostrojov obsahujúcich perzistentné organické látky.

²³ Viac podrobností o týchto oznámeniach (oznamujúce členské štáty, kategórie výrobkov atď.) je uvedených v kapitole 2.3 výročných správ o systéme RAPEX za roky 2010 a 2011, ktoré sú k dispozícii na adrese: http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/key_docs_en.htm.

²⁴ GRAS-RAPEX 29. mája 2012 nahradila aplikáciu RAPEX-REIS. Nová platforma IT zahŕňa pokročilejšie funkcie, medziiným rozbaľovacie menu, ktoré umožňujú kontaktným bodom v rámci systému RAPEX nahrávať informácie o výrobkoch pre profesionálnych používateľov a rizikách z hľadiska iných záujmov, než je zdravie a bezpečnosť.

Existujúce usmernenia pre systém RAPEX²⁵ už zahŕňajú metodiku posudzovania rizík pre spotrebný tovar, ktorá rozhodne predstavuje významnú referenciu pre členské štáty. Pracovná skupina bola následne požiadaná, aby posúdila: i) či by existujúca metodika, ktorá je zameraná hlavne na neharmonizované výrobky, mohla primerane zohľadniť právne požiadavky na harmonizovaný tovar; ii) ako riešiť potrebu posudzovať riziká z hľadiska iných verejných záujmov ako je zdravie a bezpečnosť, s ktorými táto metodika nepočíta.

Na záver projektu pracovná skupina pre posudzovanie rizík dospela k záveru, že metodika uvedená v usmerneniach pre systém RAPEX predstavuje dobrý základ, avšak jej použiteľnosť v harmonizovanej oblasti by sa mala zlepšiť zahrnutím výslovných odkazov na základné požiadavky na výrobky a na príslušné harmonizované normy. Jazyk metodiky by sa mal navyše upraviť tak, aby zohľadňoval širší súbor verejných záujmov, pričom by sa mal zameriavať na pojem „ujma“ namiesto pojmu „úraz“²⁶.

3.5. Všeobecný podporný informačný systém – ICSMS

Podľa nariadenia musí Komisia vytvoriť a prevádzkovať všeobecný systém archivácie a výmeny informácií o otázkach týkajúcich sa činností v oblasti dohľadu nad trhom²⁷.

Experti Komisie preskúmali možné alternatívy (obstarať existujúci nástroj, vyvinúť nový nástroj atď.) a dospeli k záveru, že najvhodnejším riešením by bolo zakúpiť nástroj „ICSMS“ (informačný a komunikačný systém pre dohľad nad trhom), ktorý je jediným informačným systémom svojho druhu, ktorý sa v súčasnosti už používa. V danom momente ICSMS využívalo 12 členských štátov EÚ/EZVO (Rakúsko, Belgicko, Cyprus, Estónsko, Nemecko, Luxembursko, Malta, Holandsko, Slovinsko, Švédsko, Švajčiarsko a Spojené kráľovstvo) ako komunikačný prostriedok, prostredníctvom ktorého si orgány dohľadu nad trhom vymieňali informácie o prešetrovaniach týkajúcich sa konkrétnych výrobkov a súvisiacich činností.

V novembri 2011 sa Komisia dohodla s ICSMS-AISBL (subjekt združujúci orgány dohľadu nad trhom v členských štátoch EÚ/EZVO, ktoré využívajú ICSMS) a LUBW (agentúra pre environmentálne merania, ktorá fyzicky prevádzkuje ICSMS a podlieha ministerstvu životného prostredia a ministerstvu dopravy Bádenska-Württemberska), že ICSMS kúpi za 1 940 940 EUR. Podľa zmluvy sa ICSMS-AISBL a LUBW zaviazali:

- previesť práva duševného vlastníctva k nástroju ICSMS na Komisiu,
- začleniť členské štáty, ktoré ešte nie sú členmi ICSMS, a poskytnúť školenia používateľom v nových členských krajinách ICSMS. Prvé školenia prebehli v období máj – jún 2012,
- poskytovať technickú podporu a pomoc všetkým používateľom ICSMS (vrátane help desku),

²⁵ Prijaté rozhodnutím Komisie 2010/15/EÚ zo 16. decembra 2009, Ú. v. EÚ L 22, 26.1.2010, s. 1, http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/docs/rapex_guid_26012010_sk.pdf

²⁶ Dokument SOGS-MSG N031Rev1 alebo CERTIF 2012-01 Rev1.

²⁷ Pozri článok 23 nariadenia.

- dennodenne spravovať ICSMS a zabezpečiť kvalitu služby,
- poskytnúť Komisii know-how k systému ICSMS.

Systém ICSMS, ktorý je podporovaný internetom, umožňuje komplexnú výmenu informácií medzi všetkými orgánmi dohľadu nad trhom. Systém umožňuje používateľom rýchlo a efektívne si vymieňať výsledky skúšok, identifikačné údaje výrobkov, fotografie, informácie o hospodárskych subjektoch, údaje o posudzovaní rizík vrátane údajov o nebezpečnosti, informácií o úrazoch a opatreniach prijatých orgánmi dohľadu.

ICSMS pozostáva z neverejnej a verejnej časti. Neverejná časť je určená pre orgány dohľadu nad trhom. Môžu ju tiež využívať colné orgány a úradníci EÚ. Zahŕňa všetky dostupné informácie (opis výrobku, výsledky skúšok, prijaté opatrenia atď.). Verejná časť je určená pre spotrebiteľov a hospodárske subjekty. Informácie, ku ktorým má verejnosť prístup, zahŕňajú iba údaje vzťahujúce sa na výrobok a jeho nesúlad s právnymi predpismi, nie však interné dokumenty (t. j. medzi orgánmi a výrobcami/dovozcami atď.).

ICSMS v súčasnosti obsahuje výsledky skúšok viac ako 47 500 výrobkov a uvádza viac ako 650 orgánov vo všetkých krajinách EHP, ktoré sú príslušné vo vzťahu k viac ako 45 smerniciam. Doteraz bolo otvorených 3 600 používateľských kont. ICSMS umožňuje všetkým používateľom (neverejnej aj verejnej časti) vyhľadávať podľa špecifických kritérií. Vyhľadávať možno napríklad podľa jednotlivých výrobkov a podľa výsledkov skúšok za celé kategórie výrobkov. Výsledky skúšok je možné získať aj v súvislosti s výrobkami z konkrétnych krajín. Možno je tiež získať informácie o výrobkoch, na ktoré sa vzťahujú určité smernice, oznámenia ochranných doložiek, informácie o oznámeniach v rámci systému RAPEX, informácie za jednotlivých výrobcov, dovozcov a obchodníkov. Ochrana dôverných údajov je zabezpečená prostredníctvom systému prístupových oprávnení.

Každý orgán dohľadu nad trhom môže vkladať údaje o prešetrovaných výrobkoch, ktoré ešte nie sú v databáze, a pridávať komentáre k už existujúcej zložke informácií o výrobku, teda poskytovať spätnú väzbu o činnostiach orgánov dohľadu nad trhom v súvislosti s prešetrovanými výrobkami. ICSMS okrem toho poskytuje možnosť preniesť zodpovednosť za výrobok z jedného orgánu na druhý (tzv. štafeta), ktorá sa v značnej miere využíva.

Na vyhodnotenie zmluvy o ICSMS je príliš skoro, keďže bola podpísaná v novembri 2011 a zavádzanie systému v krajinách EÚ, ktoré ešte neboli jeho členmi, sa len začalo. Vzhľadom na potenciál ICSMS však ponúka zmluva Komisii a všetkým príslušným zainteresovaným stranám (vnútroštátne orgány, výrobcovia, občania) dobrý pomer medzi kvalitou a cenou. Všeobecný podporný informačný systém zriadený na základe nariadenia má byť nástrojom, ktorý uľahčuje dohľad nad trhom v celej Európskej únii, a to najmä prostredníctvom zvyšovania účinnosti a súvislosti prešetrovaní vykonávaných na vnútroštátnej úrovni.

Podľa expertov, ktorí ICSMS využívajú, ponúka výmena informácií o výsledkoch skúšok a prešetrovaniach orgánom dohľadu nad trhom určité výhody, ako napríklad:

- možnosť rýchleho zásahu: informácie o výrobkoch, ktoré nie sú bezpečné, je možné okamžite oznamovať a je možné okamžite prijať opatrenia,

- odstrašujúci účinok: „čierne ovce“ z radov výrobcov budú skôr odhalené a účinnejšie potrestané,
- zamedzenie duplicity práce: výsledky skúšok vykonaných jedným orgánom dohľadu budú okamžite sprístupnené všetkým ostatným členským štátom,
- možnosť generovať štatistiku podľa odvetví, výrobkov atď.
- pokrytie všetkých aspektov týkajúcich sa nesúladu výrobkov s požiadavkami právnych predpisov.

ICSMS okrem toho poskytuje cennú platformu na vykonávanie európskej politiky v oblasti dohľadu nad trhom, a to tým, že vytvára základ pre:

- koordináciu rozsiahlych zásahov na trhu proti podozrivým výrobkom,
- vypracovanie osvedčených postupov, výmenu všeobecných poznatkov a skúseností,
- prijatie spoločného prístupu k dohľadu nad trhom v rôznych krajinách (a tým predchádza narušeniu hospodárskej súťaže),
- dostupnosť „encyklopédie“ informácií o dohľade nad trhom EÚ,
- informovanie občanov o výrobkoch, ktoré nie sú v súlade s právnymi predpismi, a o kontaktných údajoch príslušných orgánov²⁸.

3.6. Podpora administratívnej spolupráce

Nariadenie (ES) č. 765/2008 poskytuje Komisii právny základ pre to, aby mohla členským štátom poskytovať finančnú pomoc a podporu v súvislosti s činnosťami skupín administratívnej spolupráce v oblasti dohľadu nad trhom²⁹.

Hlavným cieľom skupín administratívnej spolupráce v oblasti dohľadu nad trhom je zabezpečiť riadne a jednotné uplatňovanie technických ustanovení smerníc (certifikačné postupy) a tak znížiť počet prípadov, v ktorých členské štáty uložia obmedzenia na uvádzanie výrobkov, v súvislosti s ktorými bolo vydané osvedčenie o zhode, na trh.

V súčasnosti existuje dvadsať skupín administratívnej spolupráce. Za rok sa celkovo koná približne 40 stretnutí, ktoré pokrývajú oblasti ako stavebníctvo, bezpečnosť hračiek, emisie hluku, pyrotechnika, koncové rádiové a telekomunikačné zariadenia, elektromagnetická kompatibilita, nízkonapäťové zariadenia, lekárske prístroje, zariadenia a ochranné systémy určené na použitie v prostrediach s nebezpečenstvom výbuchu, tlakové zariadenia a prepravovateľné tlakové zariadenia, strojné zariadenia, výťahy, lanovky, osobné ochranné prostriedky, ekodizajn, označovanie energetickými štítkami, meracie a neautomatické vážiace nástroje alebo rekreačné plavidlá. Zúčastňujú sa na nich úradníci vnútroštátnych orgánov dohľadu nad trhom, ktorí zároveň jednotlivým stretnutiam predsedajú. Komisia je v týchto skupinách tiež zastúpená.

²⁸ Pozri článok 19 ods. 2.

²⁹ Pozri článok 32 ods. 1 písm. e).

Bola však zaznamenaná skutočnosť, že miera účasti na stretnutiach skupín administratívnej spolupráce sa v jednotlivých odvetviach líši. Zdá sa, že hlavným dôvodom slabej účasti na stretnutiach niektorých skupín je nedostatok finančných prostriedkov na pokrytie cestovných nákladov a ubytovania účastníkov. Na druhej strane, niektoré orgány dohľadu nad trhom sa neuchádzajú o predsedníctvo skupiny, pretože majú rovnaký finančný problém s organizáciou stretnutí.

4. KONTROLY VÝROBKOV VSTUPUJÚCICH NA TRH EÚ

Nariadením (ES) č. 765/2008 sa tiež stanovuje regulačný rámec pre kontroly vonkajších hraníc³⁰. Celkovým cieľom týchto ustanovení je zabezpečiť, aby členské štáty zaviedli vhodné mechanizmy kontroly, prostredníctvom ktorých budú môcť overiť, že výrobky s pôvodom v tretích krajinách, vstupujúce na trh EÚ, zodpovedajú požiadavkám stanoveným v právnych predpisoch Únie. Na tento účel sa v nariadení stanovujú základné zásady vykonávania kontrol na vonkajších hraniciach, povoľovania, resp. nepovoľovania prepustenia tovaru do voľného obehu a spolupráce všetkých orgánov zapojených do oboch týchto činností. Tieto ustanovenia vychádzajú z nariadenia Rady (EHS) č. 339/93³¹, ktoré bolo zrušené nariadením (ES) č. 765/2008.

4.1. Vykonávanie zo strany členských štátov

Členské štáty preto vykonali osobitné ustanovenia o hraničných kontrolách tým, že:

- zriadili jednotné kontaktné miesto v záujme zabezpečenia účinných a efektívnych hraničných kontrol,
- poskytli finančné prostriedky na hraničné kontroly,
- vypracovali postupy vykonávania hraničných kontrol,
- rozšírili hraničné kontroly tak, aby pokrývali viacero miest vstupu,
- zabezpečili, aby boli hraničné kontroly náležite zacielené, a aby nemali nepriaznivý vplyv na uľahčenie obchodu,
- zaviedli písomné dohody medzi colnými orgánmi a orgánmi dohľadu nad trhom s cieľom posilniť spoluprácu v oblasti hraničných kontrol,
- zlepšili spoluprácu medzi colnými orgánmi a orgánmi dohľadu nad trhom (napr. zlepšili výmenu informácií, zintenzívnili spoluprácu s orgánmi dohľadu nad trhom tretích krajín),
- poskytli pomoc colným úradníkom, ktorí vykonávajú colné kontroly,
- vykonávali analýzy rizík alebo pomáhali pri ich vykonávaní,
- harmonizovali colné činnosti,
- zabezpečovali odbornú prípravu colných úradníkov.

4.2. Usmernenia Komisie

S cieľom uľahčiť vykonávanie nariadenia (ES) č. 765/2008 Komisia v spolupráci s členskými štátmi vypracovala Usmernenia pre kontrolu dovozu v oblasti

³⁰ Pozri články 27, 28 a 29.

³¹ Nariadenie Rady (EHS) č. 339/93 z 8. februára 1993 o kontrole zhody výrobkov dovážaných z tretích krajín s právnymi predpismi o bezpečnosti výrobkov (Ú. v. ES L 40, 17.2.1993, s. 1).

bezpečnosti výrobkov a spĺňania predpisov³². Tieto usmernenia majú byť nástrojom, ktorý pomôže colným orgánom a orgánom dohľadu nad trhom pri zlepšovaní metód spolupráce a osvedčených administratívnych postupov. Zároveň sa zameriavajú na praktické otázky, ktoré musia colné orgány riešiť pri vykonávaní kontrol týkajúcich sa bezpečnosti výrobkov a ich súladu s právnymi predpismi.

Usmernenia pozostávajú zo všeobecnej a osobitnej časti. Všeobecná časť má zásadný význam z hľadiska pochopenia všetkých príslušných právnych predpisov EÚ, ktoré sa na túto oblasť uplatňujú, najmä povinností v oblasti kontrol bezpečnosti a súladu s právnymi predpismi a spolupráce medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. Osobitná časť usmernení zahŕňa praktické nástroje pre colných úradníkov, t. j. informačné hárky a kontrolné zoznamy pre jednotlivé kategórie výrobkov, ktoré majú uľahčiť kontroly.

Komisia koordinuje úsilie členských štátov v oblasti rozširovania a využívania týchto usmernení na vnútroštátnej úrovni. Tiež sa zapája do rozsiahleho programu návštev jednotlivých krajín s cieľom poskytnúť vnútroštátnym úradníkom čo najrozsiahlejšie usmernenia a riešiť konkrétne otázky, ktoré môžu mať.

Všetky tieto iniciatívy sa financujú prostredníctvom programu Colníctvo 2013³³.

5. OZNAČENIE CE A POSUDZOVANIE ZHODY

Komisia v minulosti zistila, že hospodárske subjekty a najmä malé a stredné podniky nedostatočne chápu význam označenia CE. Z tohto dôvodu sa v nariadení (ES) č. 765/2008 stanovujú všeobecné zásady týkajúce sa označenia CE. V tejto súvislosti sa Komisia na žiadosť Európskeho parlamentu a v rámci vykonávania nariadenia zaviazala uskutočniť informačnú kampaň o označení CE určenú predovšetkým pre hospodárske subjekty (so zameraním na malé a stredné podniky), ale aj pre orgány verejnej moci a spotrebiteľov.

5.1. Informačná kampaň o označení CE

Účelom informačnej kampane o označení CE bolo zvýšiť vedomosti zainteresovaných strán o označení CE. Kampaň bola financovaná z Programu pre podnikanie a inovácie na rok 2009 a celkovo stála 2 milióny EUR. Začala sa v 1. štvrtroku 2010 a trvala až do marca 2012.

Medzi výstupy kampane patrí:

- vytvorenie špeciálnej webovej stránky vo všetkých jazykoch EÚ/EZVO, ktorá slúži ako jednotný informačný bod o označení CE (<http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/cemarking/>)
- vytvorenie stánku pre účasť na obchodných veľtrhoch³⁴; vzdelávacie semináre vo všetkých členských štátoch EÚ/EZVO (pre Švajčiarsko a Lichtenštajnsko bol usporiadaný jeden spoločný seminár),

³² http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/common/publications/info_docs/customs/product_safety/guidelines_sk.pdf

³³ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 624/2007/ES z 23. mája 2007, ktorým sa ustanovuje akčný program pre colné správy v Spoločenstve.

- vytvorenie letákov a brožúr vo všetkých jazykoch EÚ/EZVO určených pre profesionálov aj spotrebiteľov; vytvorenie dvoch videí a propagačných materiálov; vypracovanie informačných súhrnov opisujúcich situáciu v súvislosti s označením CE v jednotlivých odvetviach v jazykoch všetkých krajín EÚ/EZVO a rôzne články v odbornej tlači.

Zdá sa, že kampaň svoje ciele splnila. Jej úspech potvrdzuje spätná väzba zo seminárov a veľtrhov (vysoký počet účastníkov³⁵ a ich kladné písomné hodnotenia), vysoký dopyt po informačných materiáloch³⁶ a veľký záujem tlače a online médií³⁷.

Okrem toho, z väčšiny otázok o označení CE, ktoré položili zainteresované strany, vyplýva, že zainteresované strany sú si väčšmi vedomé významu označenia CE a tiež svojich práv a povinností. Počas kampane sa zvýšil počet písomných otázok, ktoré zainteresované strany kládli Komisii. Samotné otázky sa stali zložitejšími a konkrétnejšími, z čoho vyplýva, že zainteresované strany majú oveľa lepšie vedomosti o označení CE ako predtým. Usmernenia poskytnuté na webovej stránke navyše znižujú riziko možných omylov a nedorozumení.

5.2. Usmernenia pre zákonodarcov príslušných pre jednotlivé odvetvia a ďalšie zainteresované strany

Správne používanie označenia CE predpokladá náležité porozumenie postupom posudzovania zhody, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé výrobky. S cieľom pomôcť zákonodarcom, vnútroštátnym orgánom, akreditačným orgánom, orgánom posudzovania zhody, hospodárskym subjektom a ďalším zainteresovaným stranám zvoliť správne postupy posudzovania zhody Komisia poskytla v týchto strategických dokumentoch konkrétne usmernenia:

- SOGS-N593 EN alebo CERTIF 2009-03 „Pokyny k výberu a vykonávaniu modulov rozhodnutia č. 768/2008 a špecifiká malých a stredných podnikov v oblasti posudzovania zhody“ poskytuje zákonodarcom príslušným pre jednotlivé odvetvia usmernenia k tomu, ako z „ponuky“ rozhodnutia č. 768/2008/ES vybrať moduly posudzovania zhody. Okrem toho poskytuje usmernenia notifikovaným orgánom vykonávajúcim posudzovanie zhody. V súlade s cieľmi v oblasti lepšej právnej úpravy musia zákonodarcovia vziať do úvahy stupeň zložitosti výrobku, veľkosť podnikov pôsobiacich v danom odvetví (napr. malé a stredné podniky), príslušnú technológiu, riziko z hľadiska verejného záujmu, masovú alebo sériovú povahu výrobného procesu. Notifikované orgány sa podobným spôsobom musia vyhýbať zbytočnému zaťažovaniu hospodárskych subjektov, pričom však musia zachovávať požadovanú vysokú úroveň ochrany verejného záujmu.

³⁴ Účasť na týchto veľtrhoch: Hannover Messe 2010 (apríl 2010), Paris Hopital Expo (máj 2010), London CEDIA EXPO (jún 2010), Berlin IFA (september 2010), Madrid Orto Pro Care (september – október 2010), Krakow Eurotool (október 2010), Nuernberg International Toy fair (február 2011), Milano fair (január 2011), Hannover Cebit (marec 2011), Brno (Česká republika) Amper fair (marec – apríl 2011), Hannover Messe (apríl 2011).

³⁵ Na seminároch sa zúčastnilo takmer dvetisíc účastníkov. Na niektorých veľtrhoch stánok kampane navštívilo viac ako dvetisíc ľudí, zatiaľ čo do podrobnejšej diskusie s osadenstvom stánku sa zapojilo viac ako dvesto návštevníkov.

³⁶ Doteraz bolo distribuovaných šesťdesiat tisíc letákov a brožúr.

³⁷ Kampaň bola viac ako stoštyridsať ráz spomenutá v časopisoch, informačných správach a na špecializovaných webových stránkach.

- SOGS-N594 EN alebo CERTIF 2009-04 „Úvod do posudzovania zhody nového legislatívneho rámca stanoveného rozhodnutím č. 768/2008“ je určený novým subjektom (zákonodarcom, notifikovaným orgánom, výrobcom) v oblasti posudzovania zhody. Vysvetľuje sa v ňom, čo je posudzovanie zhody, a opisujú sa jeho mechanizmy a úloha v rámci dodávateľského reťazca výrobku. Okrem toho sa v ňom vysvetľuje úloha zapojených zainteresovaných strán a uvádza sa podrobná analýza postupov posudzovania zhody vymedzených v rozhodnutí č. 768/2008.
- SOGS N612 EN alebo CERTIF 2009-08 „Používanie harmonizovaných noriem pri posudzovaní spôsobilosti orgánov posudzovania zhody v kontexte nového legislatívneho rámca“ je určený najmä akreditačným orgánom, pričom v súvislosti s každým modulom posudzovania zhody uvádza, ktoré z harmonizovaných noriem uverejnených v Úradnom vestníku EÚ odrážajú kritériá, ktoré musia orgány posudzovania zhody spĺňať, aby mohli byť notifikované pre daný modul posudzovania zhody.

Uvedené dokumenty sú k dispozícii na webovej stránke Komisie³⁸.

³⁸

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/documents/certif_doc_en.htm.